

VIII. Puhtaanapito

Puhtaanapitolaitoksen kertomus v:lta 1937 oli seuraavan sisältöinen:

Puhtaanapitolautakunta. Kaupungin puhtaanapitotoimen ylin johto kuului puhtaanapitolautakunnalle. Siitä, missä määrin terveydenhoitolautakunnalla oli toimivaltaa puhtaanapitoasioissa, säädettiin terveydenhoitosäännöissä ja Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksessä.

Lautakunnan tehtävänä oli valvoa kaupungin katujen, yleisten paikain ja satama-alueiden puhtaanapitoa ja rikkojen käyttämistä kaupungille taloudellisesti mahdollisimman edullisesti sekä sopia asianomaisten kiinteistöjen omistajien kanssa heille kuuluvien puhtaanapitovelvollisuuksien suorittamisesta, hyväksyä tarveaineita, työkaluja y.m. koskevia hankintatarjouksia sekä ratkaista kaupunginvaltuuston määräämien perusteiden mukaan m.m. kysymykset puhtaanapitolaitoksen työntekijäin palkkauksesta sekä sairasa- ja hautausavustusta.

Puhtaanapitolautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna toimittaja A. Aalto ja hänen kuolemansa jälkeen piirisihteri A. Valta puheenjohtajana, varatuomari A. Linturi varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä johtaja J. Hellsten, seppä K. Kaukonen, pankkivirkailija A. Monnberg, teknologiantohtori Y. Talvitie ja piirisihteri A. Valta sekä viimeksi mainitun tilalla, hänen jouduttuaan puheenjohtajantointa hoitamaan, työntekijä O. Nuutinen. Kaupunginhallituksen, edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Sihteerinä toimi vanhempi oikeusneuvosmies K. Furu-hjelm ja esittelijänä puhtaanapitolaitoksen johtaja E. Rosenbröijer.

Puhtaanapitolautakunta kokoontui kertomusvuonna 15 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 209, diaariin vietyjen asiain luku 363 ja lähetettyjen kirjelmien luku 53.

Lautakunta käsitteli vuoden aikana m.m. seuraavat asiat, jotka koskivat: uuden vahtimestarin nimittämistä laitokselle edellisen kuoleman johdosta, Ab. Östra Brunnsparken 10 nimisen yhtiön It. Puistotien varrella omistamaan tonttiin kuuluvan tieosuuden puhtaanapitoa, Kirkkokadun talon n:o 7 kohdalla olevan, talonomistajan laiminlyömän ajoradan talvipuhtaanapitoa, työmahdollisuuksien järjestämistä puhtaanapitolaitoksessa talven aikana kaupungin puistotyöntekijöille, viranhaltijain ja työntekijäin kesäloma-aikojen pidentämistä, kaupungin työmaiden yövartijain varustamista puolustusvälineillä, oikeutta saada ostaa laitokselle yksitoista kuorma-autoa talousarvioon merkityn kymmenen asemesta ylittämättä tarkoitukseen myönnettyä määrärahaa sekä erinäisiä ehdotuksia talvipuhtaanapitoon kohdistuvassa katujen luokittelussa. Lausuntoja annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: tilastotoimiston laatimaa virkojen nimityksiä koskevaa esitystä, ehdotusta Helsingin läheisyydessä olevien yhteiskuntien liittämisestä kaupunkiin ja tämän toimenpiteen johdosta aiheutuvista puhtaanapitokustannuksista sekä Suomen kuljetustyöntekijäin liiton esitystä palkkojen korottamisesta.

Käsiteltiin viranhaltijain kesäloma-ajat, 2 viranhaltijain sairaslomanomusta, 155 työntekijäin sairas- ja 3 hautausapuanomusta, 18 vuoden aikana sattunutta tapaturmaa sekä 7 työntekijäin eläkeanomusta.

Lautakunnan ehdotettua alaistensa työntekijäin palkkausolojen järjestämistä tammikuun 1 p:stä 1938 vahvasti kaupunginvaltuusto minimi-tuntipalkat eri ammasteissa määräten samalla:

että laitoksen johtaja oli oikeutettu yksityistapauksissa työntekijäin paremman ammattitaidon tai työkyvyn taikka ahkeruuden perusteella korottamaan palkkaa enintään 10 %:lla;

että kaupungin kustantamaa elinkorkoa tai eläkettä nauttivan työntekijän palkasta oli vähennettävä hänen elinkorkonsa tai eläkkeensä määrä vastaavalta ajalta;

että kaupunginhallitus oli oikeutettu erikoisten seikkojen perusteella korottamaan vahvistettua palkkaa määrätyn nimikkeen kohdalla enintään 10 %:lla; sekä

että urakkatyötariiffien vahvistaminen oli asianomaisen lautakunnan asia.

V:n 1937 talousarvioon merkittyjen katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitoon kuuluvien määrärahojen osoittautuessa riittämättömiksi tileillä Lämpö, Vedenkulutus ja Työpalkat, esitti lautakunta kyseisiä tilejä ylitettäväksi vastaavasti 8,450, 24,750 ja 2,100,100 markalla.

Tohtori Y. Talvitie, jonka kertomusvuonna suunnittelemaa Tanskan matkaa esitettiin tuettavaksi 1,500 markalla hänen tutustumisekseen samalla Tanskassa äskettäin rakennettuihin rikanpolttolaitoksiin, jätti sittemmin matkansa jälkeen lautakunnalle seikkaperäisen teknillisen ja taloudellisen selostuksen Fredriksbergin, Gentoften ja Aarhusin rikanpolttolaitoksista.

Puhtaanapitolaitos suoritti sekä kaupungille että sopimusten nojalla kaupungin muille viranomaisille ja yksityisille kiinteistöjen omistajille kuuluvan puhtaanapidon, huolehti kaupungin yleisten mukavuuslaitosten sekä puhtaanapitolaitoksen työvälineiden, koneiden ja tarveaineiden hoidosta ja kunnossapidosta sekä kerääntyvien jätteiden käsittelystä, jalostuksesta ja myynnistä.

Toiminta jakautui kuten aikaisemminkin katujen puhtaanapitoon, kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapitoon sekä työkoneiden ja työvälineiden kunnossapitoon ja korjaukseen. Työt jaettiin seuraaviin erikoisosastoihin: hallinto, johon kuului toimisto ja tilivirasto, katujen puhtaanapito, kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito, hajotuskaivojen tyhjennys, Malmin kaatopaikan hoito, korjauspaja, autotallit ja -korjaamo, hevostalli ja varasto.

Hallinto. Puhtaanapitolaitosta johti kaupunginvaltuuston valitsema johtaja laitoksen tarkastajan ollessa apulaisjohtajana. Toimiston henkilökuntaan kuuluvista henkilöistä mainittakoon toimistoinsinööri, jonka erikoistehtäviin kuului m.m. tilastollisten yhdistelmien laatiminen eri töiden työilmoitusten perusteella, sekä ylityönjohtaja, joka valvoi lähinnä alimman työnjohdon toimintaa.

Puhtaanapitolautakunnan sekä puhtaanapitolaitoksen tilejä hoiti johtajan valvonnan alaisena puhtaanapitolaitoksen tilivirasto. Kassavirastona toimi rahatoimisto.

Tiliviraston henkilökunnan muodostivat kamreeri, kirjanpitäjä sekä neljä toimistoapulaista, joista yksi toimi avustavana kirjanpitäjänä, kaksi

veloittajina ja yksi kassanhoitajana, sekä vahtimestari. Kiinteistöjen puhtaanapidosta laadittujen ilmoitusten tarkkailua varten toimi kuormaustaipaikoilla kaksi kirjuria.

Puhtaanapitolaitos lähetti vuoden aikana 958 kirjettä, antoi 7,833 laskua suorittamistaan töistä sekä laati asetusten mukaista tilastoa työntekijöistään.

Katujen puhtaanapito. Puhtaanapitolaitoksen velvollisuuksiin kuului huolehtia kaupungille kuuluvien katuosuuksien, yleisten paikkain ja rantalaiturien puhtaanapidosta. VI:ssa ja IX:ssa kaupunginosissa oli puhtaanapito annettu kaupungin yksinoikeudeksi sikäli, että yksityiset mainittujen kaupunginosien kiinteistöjen omistajat suorittivat kaupungille heidän omistamistaan tonttialueiden suuruudesta riippuvan määrän näiden alueiden puhtaanapitokustannuksista. Edelleen laitos huolehti sopimusten nojalla kaupunginvaltuuston vahvistaman taksan mukaan yksityisille talonmistajille kuuluvien katuosuuksien puhtaanapidosta.

Katujen puhtaanapitotyöt jaettiin seitsemään piiriin siten, että XIII, XIV ja XV kaupunginosat kuuluivat ensimmäiseen piiriin, IV ja XX toiseen piiriin, V ja VI kolmanteen piiriin, III, VII, VIII ja IX neljäljnteen piiriin, I ja II viidenteen piiriin, X, XI ja XII kuudenteen piiriin sekä Vallila, Hermanni, Toukola ja Mäkelä seitsemänteen piiriin. Jokaisessa piirissä toimi vastuunalainen työnjohtaja ja sitä paitsi neljässä piirissä apulaistyönjohtaja.

Erilaatuisten työntekijäin keskimääräinen luku viikkoa kohden käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

	Kesätöissä	Talvitöissä
Puhtaanapitotyöntekijöitä, miehiä	109	531
» naisia	10	10
Tuntipalkkaisia autonkuljettajia	16	14
Urakalla työskenteleviä autonkuljettajia	—	51
Ajomiehiä	2	2
Urakalla työskenteleviä yksityisiä ajureita omine hevosineen	—	108
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	137	716

Koneellisia laitteita käytettiin:

	Kesätöissä	Talvitöissä
Kasteluvaunuja	1	—
Kasteluautoja	10	—
Lumiauroja, hevosen vetämiä	—	73
» moottori-	—	7
Tiehöyliä	—	6
Kuljetusvälineitä, laitoksen omia	2	2
» urakoitsijoiden	—	142
Kuorma-autoja, laitoksen omia	6	6
» urakoitsijoiden	—	110
Purgator-rattaita	96	—
Lakaisukoneita	5	—

Kesäkuukausina osasto käytti 2 hevosta ja talvikuukausina 173 hevosta, näistä oli 2 hevosta laitoksen omia.

Katujen kastelemiseen käytettiin imu- ja painepumpuilla varustettuja

kasteluautoja. Lakaisutyöt suoritettiin karrier-lakaisukoneilla sekä käsi-lakaisurattailla n. s. purgator-kojeilla. Ruoho poistettiin käyttämällä Kitko ja Vegebellum nimisiä kemikallioita, joita kului 2,450 kg 24,700 m²:llä. Katujen kastelemiseen kului 7,797 m³ merivettä ja 36,201 m³ vettä vesiposteista. Vedenkulutus oli erittäin kuivan ja helteisen kesän johdosta arvioitua määrää suurempi aiheuttaen määrärahan ylittämisen 22,089: 50 markalla. Pölyn sitomiseksi kasteltiin katuja ja teitä kloridi-liuoksella kuluen liuosta 11,220 kg 51,600 m²:llä. Katurikkoja poiskuljettiin kaikkiaan 15,084 m³ kustannusten noustessa 92: 39 markkaan 1,000 m²:ltä.

Katujen puhtaanapidon talvityöt käsittivät lumenauraamista, -luontia ja -lakaisemista, jään hakkausta, katuojien avaamista, katukäytävien ja ajoteiden hiekoittamista, lumenkuljettamista kaatoapaikoille sekä kaato-
paikkojen hoidon.

Vuoden loppupuolella sattuneet runsaat lumisateet aiheuttivat työmäärärahojen ylittämisen 2,019,696: 10 markalla. Sataneen lumen pak-suutta mitattaessa kolmessa eri paikassa kaupunkia saatiin lumentulon keskiarvoksi 1 cm tammikuussa, 68 cm helmikuussa, 70 cm maaliskuussa, 13 cm marraskuussa ja 128 cm joulukuussa.

Kaupunginhallituksen v. 1931 vahvistamaa ohjelmaa lumen poistamiseksi kaupungin kaduilta ja teiltä noudatettiin pienin muutoksin myöskin kertomusvuonna.

Kuten edellisinäkin vuosina käytettiin talvitöissä ryhmäjärjestelmää. Lumenauraaminen toimitettiin osittain vuokrahevososten ja -autojen vetämillä lumiauroilla, osittain laitoksen moottoriauroilla. Tiehöylätraktoreja käytettiin ajoteiden tasoittamiseen ja leventämiseen. Lumenkuljetus suoritettiin urakkatyönä melkein yksinomaan vuokrahevosilla ja -autoilla. Hevosilla kuljetettavia kuormia varten oli järjestetty 15 ja moottorivoimalla kuljetettavia kuormia varten 9 lumenkaatoapaikkaa. Ainoastaan puhtaanapitolaitoksen käytettäväksi suuren lumentulon aikana luovutettiin sekä hevosilla että moottorivoimalla kuljetettavia lumikuormia varten Helsingin laivatelakka oy:n tienoo, Etelärannassa rautatiesillan itäpuolella oleva alue ja Arabian alueen eteläpuolen tienoo.

Puhtaanapitolaitoksen käytettävissä oli 10 hiekkavajaa eri osissa kaupunkia, joihin voitiin varastoida yhtäaika enintään 3,000 m³ hiekkää.

Eri tarkoituksiin katujen puhtaanapitotöissä käytetty työtuntimäärä ilmenee seuraavasta taulukosta:

Työn laatu	Henkilöpäivät		Hevospäivät		Autopäivät	
	Vakin. työaika	Yliaika	Vakin. työaika	Yliaika	Vakin. työaika	Yliaika
Työtunteja						
Lakaisu	170,441	256	2,128	—	16,981	83
Lumenluonti y. m.	299,337	2,428	—	—	—	—
Lumenauraus	39,376	942	22,710	591	8,258	428
Lumenkuljetus	—	—	60,813	—	37,818	—
Lumenkaatoapaikk. hoito ...	49,896	1,889	—	—	286	—
Hiekoitus	14,371	2,005	24,636	744	5,191	1,197
Kastelu	5,537	25	48	—	5,489	25
Tilapäiset työt	4,311	4	516	—	587	4
Yhteensä	583,269	7,549	110,851	1,335	74,610	1,737

Osaston toimesta puhtaanapidetty pinta-ala oli yhteensä 2,400,000 m², josta kustannukset nousivat kaikkiaan 10,417,301: 60 markkaan ja m²:ä kohden 4: 34 markkaan.

Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito. Puhtaanapito-laitos huolehti kaupungin omien kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten sekä sopimusten nojalla yksityisille talonomistajille kuuluvien kiinteistöjen puhtaanapidosta, kuten alla olevat luvut v:lta 1933—37 tarkemmin osoittavat:

	1933	1934	1935	1936	1937
Yksityisten kiinteistöt:					
Vuosisopimukselliset	1,600	1,585	1,544	1,537	1,570
Ylimääräiset	69	73	94	54	140
Uudisrakennukset	73	32	60	48	86
Kaupungin kiinteistöt:					
Vuosisopimukselliset	79	84	93	92	92
Ylimääräiset	31	20	36	32	68
Miesten yleiset käymälät:					
W.C.-järjestelmä	1	1	1	1	1
Astiajärjestelmä	28	28	28	28	28
Naisten yleiset käymälät:					
W.C.-järjestelmä	1	1	1	1	1
Astiajärjestelmä	26	26	26	26	26
Vedenheittopaikat:					
Miesten	63	63	63	63	63
Naisten	13	13	13	13	13

Kustannukset edellä mainittujen kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapidosta nousivat kertomusvuonna 6,019,042: 15 markkaan.

Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito oli jaettu kahteen pääpiiriin kuormausasemineen. Molemmissa piireissä toimi vastuunalainen työnjohtaja, joka lähinnä valvoi jätteiden kuljetus-, kuormaus- ja purkaustöitä. Kuormien tarkkailua varten toimi kirjuriina apulaistyönjohtaja. Kuormauspaikat sijaitsivat Kyläsaaren alueella korttelissa n:o 662 ja Länsisataman alueella n:o 263, mistä jätteet rautateitse kuljetettiin Malmin kaatopaikalle ja eri rautatieasemille yksityisille tilanomistajille. Sitä paitsi kuljetettiin suurehko määrä jätteitä tilapäisille kaupungin läheisyydessä oleville kaatopaikoille.

Viikoittain tehtiin kirjallisia ilmoituksia kuljetettujen erilaisten jätteiden määrästä. Seuraavassa esitetään yhdistelmä näistä ilmoituksista:

Jätteiden laatu	Kuljetettu maan täyteen	Kuljetettu myytäväksi					Kaikkiaan
		Kaupungin maatiloille	Tilanomistajille kaupungin läheisyyteen	Viikin latokartanoon	Länsisataman kuormauspaikalta lähetettäväksi	Kyläsaaren kuormauspaikalta lähetettäväksi	
m ³							
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	21,382	8,520	25,044	40,693	10,336	3,338	109,313
Makkilantaa	—	5	—	—	1,412	3,570	4,987
Hevoslantaa	—	58	48	—	166	—	272
Hajotuskaivojätteitä	—	—	—	—	2,409	2,430	4,839
Tuhkaa	14,507	—	2,281	—	—	—	16,788
Rakennus- y. m. jätteitä	684	—	—	—	—	—	684
Yhteensä	36,573	8,583	27,373	40,693	14,323	9,338	136,883

Kuormausasemilla kuormattu määrä jakautui seuraavasti:

Jätteiden laatu	Länsisataman asemalla kuormattu			Kyläsaaren asemalla kuormattu			Kaikkiaan
	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin	
	Malmiin kaato-paikalle	muille asemille		Malmiin kaato-paikalle	muille asemille		
	m ³						
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	6,420	3,916	—	1,082	2,256	—	13,674
Makkilantaa	1,116	263	33	3,173	227	170	4,982
Hevoslantaa	—	166	—	—	—	—	166
Hajotuskaivojätteitä	2,409	—	—	2,430	—	—	4,839
Yhteensä	9,945	4,345	33	6,685	2,483	170	23,661

Kaupungista lähetettiin seuraava määrä vaunukuormia jätteitä suoraan alla mainituille asemille:

Asema	Makkilantaa	Hevoslantaa	Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	Yhteensä
Espoo	—	—	1	1
Jokela	—	—	1	1
Jorvas	—	1	2	3
Kauklahti	1	—	14	15
Kauniainen	—	4	—	4
Kela	1	—	—	1
Kilo	—	—	8	8
Kirkkonummi	50	—	—	50
Malmi	—	—	140	140
Masala	6	1	44	51
Nikkilä	—	—	3	3
Pitäjänmäki	—	—	4	4
Tikkurila	—	—	1	1
Yhteensä	58	6	218	282

Malmiin kaatopaikalle lähetettiin makkilantaa 415, rikkoja, talous- ja paperijätteitä 256 sekä hajotuskaivojätteitä 682 rautatievaunullista eli yhteensä 1,353 rautatievaunullista. Rautateitse lähetettyjä jätteitä kertyi siis kaiken kaikkiaan 1,635 rautatievaunullista.

Osaston eri työntekijäin keskimäärä viikkoa kohden näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Ajomiehiä	7	Vaunumiehiä	4
Autonkuljettajia	47	Siivoojia	9
Apureita	32	Yhteensä	99

Teknilliseen varustukseen kuului 28 erikoisautoa, 25 laitoksen kuorma-autoa, 4 yksityisten kuorma-autoa, 1 kaivontyhjennysauto, 7 kpl rattaita, 7 rekeä ja 7 laitoksen hevosta.

Hajotuskaivojen tyhjennys. Vuoden aikana tyhjennettiin 617 talon kaivot. 172 kaivoa tyhjennettiin perinpohjin korjausta varten. Sitä paitsi

tyhjennettiin 120 sade- ja likavesikaivoa. Työn suoritti 8 työntekijää laitoksen kaivontyhjennysautolla ja neljällä urakoitsijoiden omistamalla kuorma-autolla. Puhtaanapitolaitoksen suorittama erä hajoituskaivojen tyhjentämisessä nousi 336,585:05 markkaan.

Kiinteistöjen puhtaanapitoon käytetty määrä tunteja selviää seuraavasta taulukosta:

Työn laatu	Henkilöpäivät		Hevospäivät		Autopäivät	
	Vakin. työ-aika	Yli-aika	Vakin. työ-aika	Yli-aika	Vakin. työ-aika	Yli-aika
Työtunteja						
Kiinteistöjen puhtaanapito	87,956	1,978	14,852	222	90,821	1,986
Mukavuuslaitosten puhtaanapito	22,118	—	218	—	432	—
Hajoituskaivojen tyhjenn.	998	—	—	—	998	—
Yhteensä	111,072	1,978	15,070	222	92,251	1,986

Malmin kaatopaikka. Työn valvonta oli uskottu työnjohtajalle ja hänen alaisenaan työskenteli 6 miestä jätteiden purkaus- ja kuormaustöissä, 2 miestä kaatopaikkojen hoidossa, 1 mies levyastioiden puhdistuksessa, 5 miestä levyastioiden korjaustöissä ja 2 vartijaa, yhteensä 16 miestä.

Tuntien lukumäärä eri töissä oli seuraava:

Työn laatu	Työtunteja	Työn laatu	Työtunteja
Jätteiden purkaus	11,326	Levyastiain korjaus	10,422
Raatojen poltto	1,212	Rautatievaunujen korjaus ...	316
Kaatopaikan hoito	4,420	Rakennusten kunnossapito .	432
Höyrykattilan lämmitys	1,348	Vahdit	3,952
Levyastiain puhdistus	2,446		
		Yhteensä	35,874

Polttouunissa poltettiin vuoden aikana 286 koiraa, 352 kissaa ja 4 hevosta, yhteensä 642 raatoa sekä sitä paitsi 5,399 kg pilaantunutta lihaa.

Korjauspaja. Työn lähin valvonta oli uskottu työnjohtajalle. Työntekijäin lukumäärä viikkoa kohden oli 19, joista 9 ammattityöntekijää ja 10 apuityöntekijää. Korjauspajan kertomusvuoden työtunnit vastaavine työkustannuksineen selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Työn laatu	Työtunteja	Kustannukset, mk
Katujen puhtaanapito-osaston laskuun pidetty kunnossa:		
Työkaluja	2,769	27,671: —
Työkojeita ja ajoneuvoja	5,546	53,374: 50
Työkojuja ja hiekkavajvoja	1,244	12,427: 50
Lumisiltoja	3,707	35,557: 50
Hiekkalaatikoita	1,531	14,963: 50

Työn laatu	Työtunteja	Kustannukset, mk
Kiinteistöjen puhtaanapito-osaston laskuun pidetty kunnossa:		
Työkaluja	140	1,540: —
Jättesäiliöitä	4,394	44,050: 50
Työkojeita ja ajoneuvoja	947	9,876: —
Työkojuja	1,001	10,392: 50
Yleisiä mukavuuslaitoksia	2,318	23,245: 75
Hevostallin töitä	220	2,310: —
Autotallin töitä	15,695	149,089: 50
Sekalaisia töitä	2,478	20,295: 50
	<u>Yhteensä 41,990</u>	<u>404,793: 75</u>

Korjauspajan työkuustannukset nousivat kaikkiaan 790,748: 70 markkaan, josta työntekijäin palkat tekivät 404,793: 75 markkaa.

Autotallit ja -korjaamo. Lähin johto autotalleissa ja -korjaamossa oli uskottu erityiselle ammattityönjohtajalle. Työntekijäin lukumäärä keskimäärin viikkoa kohden oli 20, joista 12 ammattityöntekijää ja 8 aputyöntekijää.

Autokorjaamo sijaitsi puhtaanapitolaitoksen keskusaseman alueella Turuntien 24:ssä, jossa laitoksen käytettävänä oli myös kaksi puurakennusta 64 moottoriajoneuvolle. Sitä paitsi oli laitoksen käytettäväksi vuokrattu autotalli Hämeentien 92:sta 26 autolle. Autovarasto käsitti 90 autoa seuraavia merkkejä:

Kuorma-autoja:		Kasteluautoja:	
Ford	29	Berliet	4
Chevrolet	18	De Dion Bouton	1
International	1	Selden	2
Dodge Brothers	4	Daimler-Benz	3
Volvo	2	Karrier lakaisukoneita	5
Morris	2	Magirus kaivontyhjennysautoja	1
Reo	1	Tiekarhu tiehöyliä	6
Diamond	1	Buick henkilöautoja	1
Sisu	4	Harley Dawidson moottori-pyö	
Federal	4	riä	1
		<u>Yhteensä 90</u>	

Kuorma-autojen käyttämä työtuntimäärä alla mainittuihin tarkoituksiin oli seuraava:

	Työtunteja		Työtunteja
Kuljettamaan:		Kuljettamaan:	
Talousjätteitä	87,011	Hiekkaa	2,445
Makkilantaa	6,228	Luudaksia	86
Rikkoja	11,600	Sekalaista	856
Lunta	2,721	<u>Yhteensä 110,947</u>	

Kasteluautoja käytettiin 5,514 tuntia, lakaisukoneita 5,464, tiehöyliä 2,240 ja kaivontyhjennysautoa 998 tuntia.

Hevostalli. Puhtaanapitolaitoksen hevostalli sijaitsi Kampin alueella. Hevosten hoito oli uskottu yhdelle tallimiehelle, jonka työtuntimäärä

vuoden aikana oli 2,368. Vuoden alussa oli 11 hevosta, vuoden aikana lopetettiin 1 hevonen, joten hevosten lukumäärä vuoden lopussa oli 10. Hevosten ruokkimiseen käytettiin 40,040 kg heiniä ja 14,712 kg kauruja. Hevoset olivat sairaina 285 päivää. Hevosten hoitokustannukset nousivat kaikkiaan 109,052: 60 markkaan ja hevosta kohden 10,144: 42 markkaan. Hevosten suorittama työtuntimäärä oli yhteensä 20,476 ja se jakautui seuraavien töiden osalle:

Työn laatu

Työtunteja

Katujen puhtaanapito	4,786
Kiinteistöjen puhtaanapito	15,292
Raatojen kuljetus	398

Yhteensä 20,476

Varaston hoito oli uskottu erityiselle varastomiehelle. Varastokortit pidettiin laitoksen toimistossa. Varastossa olevat tavarat olivat varustetut stafettikorteilla. Tammikuun 1 p:nä varaston arvo arvioitiin 228,053: 15 markaksi, vuoden aikana ostettiin tavaroita 1,187,575: 15 markan arvosta ja käytettiin 1,135,100: 25 markan arvosta, joten varasto joulukuun 31 p:nä arvioitiin 280,528: 05 markaksi.

Menot ja tulot. Puhtaanapitolaitoksen liikeilin päätös joulukuun 31 p:nä osoitti menot seuraaviksi:

Menoerät	Katujen puhtaanapito			Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuksilaitosten puhtaanapito			Kaikkiaan
	Yleinen	Sopimusten mukainen	Yhteensä	Yleinen	Sopimusten mukainen	Yhteensä	
M a r k k a a							
M e n o t							
Hallintokulungit	169,472	115,311	284,783	160,154	137,441	297,595	582,378
Vuokra	176,922	25,673	202,595	7,370	62,100	69,470	272,065
Lämpö	20,764	3,270	24,034	17,797	22,477	40,273	64,308
Valaistus	6,966	1,056	8,022	5,385	13,655	19,040	27,062
Vedenkulutus	61,926	9,258	71,184	4,579	327	4,906	76,090
Kalusto	265,840	65,839	331,679	46,984	393,080	440,064	771,743
Kaluston kunnossapito	390,406	50,217	440,623	111,450	656,345	767,795	1,208,418
Tarverahat	26,606	1,004	27,610	17,909	168,441	186,350	213,960
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet ..	430	81	511	79	1,669	1,748	2,259
Työpalkat	6,431,484	1,439,240	7,870,724	959,566	1,943,557	2,903,123	10,773,847
Tarveaineet	533,439	48,774	582,213	195,872	471,354	667,226	1,249,439
Yleisten laitteiden kunnossapito	33,212	4,986	38,198	90,119	3,072	93,191	131,389
Käyttövoima	3,163	504	3,667	1,602	3,875	5,477	9,144
Työntekijäin erinäiset edut	371,077	51,247	422,324	58,664	240,194	298,858	721,182
Hevosten elatus	7,498	1,500	8,998	—	40,991	40,991	49,989
Vakuutusmaksut	24,340	2,919	27,259	1,946	68,156	70,102	97,361
Kiinteistö	72,877	—	72,877	108,948	—	108,948	181,825
Poistot ja palautukset	—	—	—	—	3,885	3,885	3,885
Sopimusten mukaisen puhtaanapidon voitto	—	—	—	—	22,487	22,487	22,487
Yhteensä	8,596,422	1,820,879	10,417,301	1,788,424	4,253,106	6,041,529	16,458,831

Tuloja oli kaikkiaan 16,458,831 markkaa, josta yleisen puhtaanapidon osalle tuli 10,384,845 markkaa ja sopimusten mukaisen puhtaanpidon osalle 6,073,985 markkaa, kuten seuraavasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

Tuloerät	Mk	Tuloerät	Mk
<i>Yleinen puhtaanapito</i>		Kaluston ja kiinteistön	
Valtion teosuudet	7,237	kuoletus- ja korkokus-	
Yleiset kadut, torit ja		tannukset	431,215
paikat	5,792,853		
Satama-alueet	2,029,899		<i>Yhteensä 10,384,846</i>
Lumenkaatopaikat	418,968		
Sekalaiset työt	13,907	<i>Sopimusten mukainen puhtaanapito</i>	
Maksut mukavuuslaitos-		Yksityisten katuosuudet	1,390,861
ten käyttämisestä	33,636	Kaupungin katuosuudet	717,307
Sekalaiset tulot	22,929	Yksityisten kiinteistöt .	3,557,012
Kuormausasemien kus-		Kaupungin kiinteistöt .	254,298
tannukset	520,873	Lannan myynti	154,507
Kaatopaikkojen kus-			
tannukset	514,864		<i>Yhteensä 6,073,985</i>
Mukavuuslaitosten kus-			
tannukset	598,465		<i>Kaikkiaan 16,458,831</i>

Kameraalisen kirjanpidon mukaan menot nousivat 16,288,835: 10 markkaan ja tulot 13,229,471: 45 markkaan talousarvioon merkittyjen määrien ollessa vastaavasti ¹⁾ 14,513,837 markkaa ja 12,839,178 markkaa ²⁾.

Varat. Joulukuun 31 p:nä 1936 vietiin puhtaanapitolaitoksen kalusto kirjoihin 4,170,431: 15 markan arvoisena ja kiinteistö 1,173,063: 10 markan arvoisena. Kertomusvuoden aikana hankittiin kalustoa 808,559: 70 markalla. Kun 522,794: 05 markkaa poistettiin kaluston arvosta ja 123,171: 60 markkaa kiinteistön arvosta, niin siirrettiin 5,506,088: 30 markkaa säästönä v:een 1938.

Työntekijäin erinäiset edut. Vuoden aikana myönnettiin 210 työntekijälle sairasapua 21,289 työtunnista ja 3 työntekijän kuolemantapauksen johdosta maksettiin heidän perillisilleen asetuksenmukaista hautausapua.

Kesälomaa nautti 321 työntekijää, niistä 152 18 päivää, 114 12 päivää, 33 7 päivää ja 22 4 päivää vastaten yhteensä 33,950 työtuntia.

Vuoden kuluessa sattui 25 tapaturmaa, joista maksettiin asianmukaista korvausta.

Työntekijöille suoritettiin palkkoina kaikkiaan 10,621,111: 55 markkaa ja erinäisinä etuina 721,181: 70 markkaa, josta 172,341: 25 markkaa sairas- ja hautausapua, 306,728: 50 markkaa kesälomapalkkoja, 85,987: 60 markkaa tapaturmavakuutusmaksuja, 77,426: 85 markkaa vaatetusmaksuja, 10,723 markkaa vapaapäiväpalkkoja, 55,034 markkaa sunnuntaityöstä ja 12,940: 50 markkaa reserviharjoituksissa olevien työntekijäin palkkoja.

¹⁾ Tähän sisältyy vuoden varrella myönnettyt lisämäärärahat, 491,505 mk. Yksityiskohtaiset tiedot on julkaistu Helsingin kaupungin tilastossa V. 22. 1937.